

OBČIANSKE ZDRUŽENIE

Obyvatelia pre Sliač

Letecká 2, 962 31 Sliač

Mobil : 0905 342 230, e-mail: bohumir @tarnoci.sk

Ministerstvo životného prostredia SR
Odbor posudzovania škodlivých
vplyvov na životné prostredie
Ing. Roman Skorka
Námestie Ľ. Štúra 35/1
812 35 Bratislava

V Sliači, 10.12. 2020

K sp.zn.: 28/2020

Vec: Pripomienky k návrhu hodnotenia zmeny navrhovanej činnosti „Rýchlostná cesta R2 Zvolen západ – Zvolen východ“

Vážený pán riaditeľ,

Vaším listom t.j. 3952/2020-1.7./rc 60041/2020 zo dňa 30.11.2020, sme obdržali „*Upovedomenie*“ podľa § 30 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre zmenu navrhovanej činnosti „Rýchlostná cesta R2 Zvolen západ – Zvolen východ“.

Minister životného prostredia rozhodnutím č.28545/2020 zo dňa 28.9.2020, zamietol rozklad, ktorý mesto Sliač a Občianske združenie Obyvatelia pre Sliač (ďalej len „OZ“) podalo proti rozhodnutiu Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. (ďalej len „NDS“) v zisťovacom konaní – zmena navrhovanej činnosti „Rýchlostná cesta R2 Zvolen západ – Zvolen východ“. Svojím rozhodnutím tak potvrdili **platnosť Záverečného stanoviska EIA zo dňa 31.3.2009 a platnosť severnej povrchovej varianty C3, ktorá bola dodatočne zaradená NDS do „Štúdie realizovateľnosti“ (ďalej len „ŠR“) v rozpore s platnou legislatívou. Vzhľadom na uvedenú situáciu nám nezostáva nič iné, ako sa spolu s mestom Sliač domáhať spravodlivosti súdnou cestou.**

Napriek zamietavému rozhodnutiu naďalej trváme na všetkých pripomienkach uvedených v našom „Rozklade voči rozhodnutiu vydanom v zisťovacom konaní – zmena navrhovanej činnosti rýchlostná cesta R2 Zvolen západ – Zvolen východ“ odoslaného na Ministerstvo Životného prostredia dňa 23.3.2020 t.j. 25/2020, kde v prílohách č.1 a č.2 je podrobne rozobratá problematika R2.

Hlavný vecný dôvod pre ktorý sliachka verejnosť od začiatku vzniku projektu nesúhlasí s akýmkoľvek trasovaním a variantom R2 cez katastrálne územie mesta Sliač je ten, že **výstavba rýchlostnej cesty v zmysle objektívnych skutočností (znalecké posudky) ohrozí a nenávratne poškodí pramene jedinečných minerálnych a liečivých vôd v kúpeľoch Sliač a Kováčová**. Kvalita a výnimočnosť sliachskej vody je notoricky známou skutočnosťou a vplyv prameňov na kardiovaskulárne ochorenia medicínsky preukázaná a nespochybniteľná po dobu už viac ako 100 rokov.

Na základe vykonaného hydrogeologického prieskumu v navrhovanej trase C3, boli Štátnou kúpeľnou komisiou (ďalej len „ŠKK“) a Inšpektorátom kúpeľov a žriadiel (ďalej len „IKŽ“) vypracované dva odborné posudky a pre objektivnosť aj dva znalecké posudky. Znalecký posudok pre ŠKK vypracoval znalec z odboru hydrogeológie Prof. Hulla a z iniciatívy miestneho občianskeho združenia, druhý znalecký posudok vypracoval RNDr. Drahoš, ktorý si prizval špecialistu na prírodné minerálne vody Doc. RNDr. Mariana Fendeka. Všetky uvedené posudky nezávisle zhodne v závere skonštatovali, že vo všetkých vrtoch vykonaného hydrogeologického prieskumu, v trase variantu C3 (severný tunelový) sa nachádza minerálna voda vyššie uvedeného typu. Unisono, všetky tvrdia jednotne... **„že trasa C3 je zle navrhnutá a nenávratne ohrozí a poškodí pramene prírodných minerálnych vôd.“** Tým aj perspektívu sliachských kúpeľov, jediného mestotvorného prvku. Bývalé vedenie rezortu Ministerstva dopravy a NDS akceptovalo odborné stanoviská a znalecké posudky a tunelový variant C3 bol v **mesiaci november 2014 zastavený**. Tieto odborné stanoviská a znalecké posudky sa nedajú žiadnym spôsobom spochybníť, či vyvrátiť.

Dovoľujeme si podotknúť, že keď došlo k zastaveniu tunelového variantu, tak NDS **svojevoľne** do ŠR navrhla na poslednú chvíľu povrchovú variantu C3 v tej istej trase, len tunel nahradili zárezom do pohoria hlbokým 17 metrov (tunel mal byť v hĺbke 21 m a kopaný zárez bude hlboký 17 m a v mieste zárubňových múrov až 20 m).

Dovoľujeme si pripomenúť že zo „Štúdie realizovateľnosti“ dve varianty „A1“ a „A2“ prietah Zvolenom, ktoré sú **jednoznačne najvýhodnejšie a nevyžadujú obrovské zásahy do prírody v druhom ochrannom pásme kúpeľov**, boli vyhlásené za nulitné (čiže boli **bezdôvodne vyradené** s posudzovania) a dve južné varianty „B1“ a „B2“ sa neposudzovali vôbec (rozhodol Banskobystrický samosprávny kraj pod vedením jeho vtedajšieho predsedu Ing. Maňku). Posledný D variant 11 km dlhý tunel bol posudzovaný.

Aj samotný proces celého konania je zmätočný. Systematicky všetkými ústrednými orgánmi štátnej správy (Ministerstvo životného prostredia, Ministerstvo zdravotníctva, NDS), aj územnými orgánmi samosprávy (Banskobystrický samosprávny kraj), bola a je ignorovaná verejná mienka obyvateľov Sliača, občianskeho združenia a mestskej samosprávy.

Od roku 2006 bolo množstvo pracovných rokovaní, na ktoré mesto Sliač nebolo programovo vôbec prizývané. Citujeme zo štúdie realizovateľnosti z roku 2017, že ... **„návrhy a závery riešení a výsledné odporúčané riešenie musia byť výsledkom spoločných rokovaní**

s objednávateľom za účasti MD SR, MZ SR, IKŽ , zástupcov kompetentných orgánov štátnej správy, orgánov životného prostredia, zástupcov mesta Zvolen a Sliač. S poľutovaním musíme konštatovať, že sa prijímali a prijímajú závery a rozhodnutia bez aktívnej účasti mesta a rešpektovania jeho pripomienok a stanovísk.

Doteraz mesto Sliač a orgány jeho samosprávy, neprijali a nevydali ani jedno súhlasné stanovisko k trasovaniu R2 cez katastrálne územie mesta. Naopak, mesto vydalo len výslovne, explicitné odmietavé stanoviská, adresované konajúcim orgánom štátnej správy. Pripomienky, ktoré mesto a občianske združenie k ŠR a iným dokumentom, ktoré v procese vzniesli, neboli vôbec akceptované a brané do úvahy. Mestské zastupiteľstvo uznesením č.121/ 2006 odmietlo variant C3 v celom jeho rozsahu. Toto uznesenie je stále naďalej platné.

Zdôrazňujeme, že s nami nebola prerokovaná ani jedna štúdia realizovateľnosti projektu. Posledná štúdia bola v meste Sliač projektantom len prezentovaná, **s tým, že naše písomné pripomienky doteraz nikto neprerokoval.** Obyvatelia mesta svoj nesúhlas prejavili aj dvomi petíciami, ktoré spolu podpísalo cez 3500 obyvateľov nielen Sliača, ale aj občanov celej SR. Záverom k tejto poznámke dodávame len toľko, že **mesto Sliač nikdy nemalo a stále nemá v platnom územnom pláne zakreslenú R2. Ani napriek nátlaku Banskobystrického samosprávneho kraja, územný plán nebude aktualizovať.**

Sme presvedčení, že sa nehľadá najlepšie a najekonomickejšie riešenie trasovania R2. Len pre ilustráciu mesto Sliač eviduje aj anonymné oznámenie pracovníkov Dopravoprojektu (projektovali štúdiu realizovateľnosti) zo dňa 27.9.2018, v ktorom informujú, že trasa C3 bola účelovo upravovaná tak, aby vyšla ako „najvýhodnejšia“. Mimochodom, bez geologického prieskumu na **povrchovú variantu C3** bolo rozhodnuté, že to je najvýhodnejšie riešenie. **Obchádzanie mesta, nás, ako občianskeho združenia a nerešpektovanie pripomienok, robí proces rozhodovania netransparentným a nedôveryhodným. Okrem toho, je proces rozhodovania vyššie vymenovaných orgánov štátnej správy charakterizovaný porušovaním platných právnych predpisov.**

Najzávažnejšie pripomienky k variantom riešenia navrhovanej činnosti :

1. Dodatočné zaradenie severnej varianty C3 cez II. ochranné pásmo kúpeľov Sliač je ukázkovým príkladom porušovania platných právnych predpisov zo strany NDS. Trváme na tom, že všetky **severné varianty musia byť vyhlásené za nulitný variant.**

2. EIA zo dňa 31.3.2009 stratila platnosť. Počas platnosti Záverečného stanoviska t.j. do 31.03.2012, nebolo začaté konanie o umiestnení stavby, alebo povolení posudzovacej činnosti. **NDS bez schválenia svojvoľne navrhla nasledovné zmeny:** Tunelový variant na povrchový, premiestnenie križovatky – Kováčova, dĺžka protihlukových stien stúpla z 1820 m na 4800 m, trvalý záber pôdy zo 69,16 ha na 108,104 ha. Tieto veľké zmeny sa nedajú riešiť zmenou navrhovanej činnosti.

3. Nerešpektovanie uznesenia vlády SR č.830 zo dňa 18.11.1997, ktorým bol schválený Štatút kúpeľného miesta Sliač. Aktuálne preferovaná trasa C3 je v rozpore s citovaným uznesením. Podľa § 2 štatútu územia kúpeľného mesta tvorí katastrálne územie mesta Sliač.

4. Proces je charakterizovaný porušovaním aj zák. č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, keď v druhom ochrannom pásme kúpeľov

3

3

sa má vyťažiť a premiestniť viac ako 3,0 mil. m² zeminy a naviesť viac ako 1,5 mil. m² zeminy. Navrhovaná trasa by mala byť dlhá 12,57 km, zlikvidovala by 95,14 ha ornej pôdy a 22,44 ha **rekreačného lesa v chránenom území Sliača – Dedovec**.

5. Ministerstvo zdravotníctva svojím rozhodnutím č. Z45120-2016-IKŽ zo dňa 4.11.2016, udelilo podmienený súhlas s C3 podpísaný JUDr. Rážom bez predchádzajúceho vyjadrenia a súhlasu ŠKK a IKŽ. Na pracovnom rokovaní v meste Sliač dňa 20.3.2019, poradca investičného riaditeľa NDS JUDr. Varga akceptoval, že stanovisko podpísané JUDr. Rážom nebolo vydané v súlade s platnými predpismi a je ho potrebné považovať za „**irelevantné**“.

6. NDS neodpovedala na žiadosť o zrušenie súťaže zo dňa 5.6.2018, podpísaná primátorom mesta Sliač č. j. 992/2018. Súťaž na dodávku projektovej dokumentácie DSZ a DUR za 2,53 mil. EUR. Poukazujeme aj na zmeny stanovísk rezortného Ministerstva životného prostredia v doterajšom procese posudzovania vplyvov na životné prostredie, ktoré nekriticky podporujú trasu C3.

7. Ako posledné spomenieme **plytvanie prostriedkami štátneho rozpočtu**. „Ešte sa ani do zeme nezakoplo“ a už sa na dva projekty EIA, hydrogeologický prieskum na tunelový variant C3, štúdiu realizovateľnosti v roku 2017, hydrogeologický prieskum na povrchový variant C3 (ešte neurobený) a na projektovú dokumentáciu DSZ a DUR minulo 4,6 mil. EUR.

Ďalej si dovoľujeme tlmočiť názor sliačskej odbornej i laickej verejnosti, že výstavba R2 vo variante C3 je ekonomickým nezmyslom. Je známe stanovisko útvaru Hodnoty za peniaze zo dňa 04.07.2017, keď bola na Ministerstvo dopravy SR prerokovaná ŠR (Účastníci rokovania MDV SR NDS a spracovateľ ŠR mesto Sliač a občianske združenie zabudli pozvať, - jednalo sa o **nás bez nás**), že ani jedna varianta nie je ekonomicky **rentabilná**, no napriek tomu, bol ministrom dopravy doporučený severný variant C3. Pretrváva v nás názor, že najvhodnejšie je vrátiť sa k pôvodnému zámeru – **vybudovať R2 územím Zvolena** - uvedenú cestu majú stále v územnom pláne, ktorý bol aktuálny ako jediný zmysluplný (polovica diela je už hotová, prechádza cez priemyselnú zónu, prepraví najviac dopravy, rieši spojnicu s navrhovanou R3 smer Šahy, nezaberá žiadnu novú pôdu nezasahuje do ochranného pásma kúpeľov) do roku 2006, kým nenarazil na osobné záujmy vtedy politicky vplyvných osôb zo zvolenského prostredia (Mamojka, Maňka, Výboh).

Je potrebné uvedomiť si, že kúpeľné mesto Sliač nepatrí len nám Sliačanom, ale všetkým občanom SR. Doteraz sme od roku 2006 nenašli pochopenia u žiadnej vlády, ale ani

prípadného trasovania a neoboznámili sa s trasovaním R2 cez druhé ochranné pásmo kúpeľov Sliach.

Je pre nás viac ako nepochopiteľné, ako je možné v demokratickej spoločnosti, že pre pohodlie niekoľkých privilegovaných jednotlivcov jedného mesta vládni úradníci sú ochotní plytvat' verejnými prostriedkami, ktoré inde chýbajú a tým zničiť' svetoznáme minerálne pramene na Sliachi a v Kováčovej, ktoré majú nevyčísľiteľnú hodnotu.

Zároveň si v zmysle vyššie uvedeného dovoľujeme poukázať na skutočnosť, že podľa verejne dostupných informácií má Ministerstvo hospodárstva SR záujem investovať v nemalom rozsahu finančné prostriedky na zveľadenie kúpeľov Sliach, pričom v zmysle objektívnych skutočností, by sa predmetná investícia stala po strate liečivých prameňov a minerálnych vôd márnou. Uvedená konštatácia vyplýva zhodne zo záverov znaleckých posudkov, ktoré sa vo svojich záveroch jednotne zhodujú na názore, že by skutočne a preukázateľne došlo k úplnej strate tohto prírodného, mimoriadne vzácneho bohatstva, pričom uvedené už dlhodobo pri posudzovaní a rozhodovaní v predmetnej veci absentuje, čo považujeme za viac ako absurdné.

S úctou

Mgr. Bohumír Tarnoci
Predseda Občianskeho združenia
Obyvatelia pre Sliach